

Hem>Dina rättigheter>Brottsoffer>Ersättning>Skadestånd från gärningspersonen

Skadestånd från gärningspersonen

Slovakien

Hur gör jag för att kräva skadestånd eller andra former av ersättning/gottgörelse från gärningspersonen i en rättegång (brottmålsprocessen), och vem ska jag rikta skadeståndskravet till?

Du kan kräva skadestånd från en gärningsperson i en brottmålsprocess genom en muntlig begäran som registreras i protokollet eller genom att lämna in en särskild skriftlig ansökan. Ett brottsoffer som enligt lag har rätt att kräva skadestånd från gärningspersonen för förluster till följd av brottet som offret utsatts för har även rätt att ansöka om att domstolen ska förordna den tilltalade att betala skadestånd som en del av domen. Brottsoffret måste lämna in en sådan ansökan senast i slutet av utredningen eller den summariska utredningen. Av ansökan måste det klart framgå varför skadestånd begärs och vilket belopp som begärs. Brottsoffren informeras om rätten till skadestånd och hur de kan utöva denna rättighet under förhandlingen.

Om det finns skäl att befara att gottgörelse av brottsoffrets krav på ersättning för förluster till följd av brottet kommer att försvåras eller förhindras kan den tilltalades tillgångar eller andra egendomsrättigheter användas som säkerhet, upp till det troliga förlustbeloppet. Domstolen fattar beslut om utmätning på grundval av en begäran från åklagaren eller brottsoffret. När det gäller förundersökningar är det åklagaren som fattar detta beslut på grundval av en begäran från brottsoffret. Under förundersökningen kan åklagaren besluta att det ska ställas säkerhet för fordran även om brottsoffret inte har begärt detta, om det ligger i brottsoffrets intresse. Detta gäller särskilt vid risk för dröjsmål.

I vilket skede i brottmålsprocessen bör jag lägga fram mitt skadeståndskrav?

För att ett skadeståndskrav ska avgöras i brottmålsprocessen måste brottsoffret lämna in sin ansökan innan utredningen eller den summariska utredningen avslutas.

Vad kan jag kräva skadestånd för, och hur bör jag lägga fram skadeståndskravet (ange en totalsumma och/eller specificera de olika förlusterna, förlorad vinst och ränta)?

För att en domstol ska pröva skadeståndskravet i en brottmålsprocess måste brottsoffret lämna in sin ansökan på ett korrekt sätt och i tid. För att skadeståndskravet ska anses ha kommit in i tid måste det ha lämnats in senast i slutet av utredningen. I princip innebär detta att ansökan måste lämnas in före slutbedömningen av utredningsakten. I skadeståndskravet måste det klart framgå varför det lämnas in och vilket belopp brottsoffret begär. När domstolen sedan fattar beslut om skadestånd inom ramen för brottmålsprocessen är den bunden av det belopp som brottsoffret har begärt.

Finns det en särskild blankett för skadeståndskrav?

Nej.

Vilken bevisning måste jag lägga fram för att styrka mitt skadeståndskrav?

Under utredningen måste bevisning läggas fram som visar att skadeståndskravet är skäligt och som kan användas för att på ett tillförlitligt sätt fastställa beloppet för de förluster som uppstått. Vid personskador kan en sakkunnig utnämnas under utredningen för att bedöma omfattningen av personskadan.

Finns det domstolsavgifter eller andra kostnader som är kopplade till mitt skadeståndskrav?

Inga avgifter tas ut för skadeståndskrav som framställs i en brottmålsprocess.

Kan jag få rättshjälp före och/eller under förfarandet? Kan jag få det även om jag inte är bosatt i det land där förfarandet äger rum?

Om ett brottsoffer yrkar på skadestånd och inte har tillräckliga medel för att betala för omkostnaderna kan ett målsägandebiträde utses att företräda brottsoffret. Målsägandebiträdet kan utses av åklagaren under förundersökningen, eller av rättens ordförande under rättegången. Ett målsägandebiträde kan utses även utan att brottsoffret har ansökt om det om man anser att detta är nödvändigt för att skydda brottsoffrets intressen. Brottsoffret måste kunna styrka att han eller hon inte har tillräckliga medel.

Vid första kontakten med brottsoffret måste den rättsvårdande myndigheten skriftligen underrätta brottsoffret om hans eller hennes rättigheter i brottmålsprocessen och om organisationer för stöd till brottsoffer och de tjänster som dessa organisationer tillhandahåller. I de tjänsterna ingår även juridisk rådgivning.

När kan brottmålsdomstolen avvisa eller vägra att pröva mitt skadeståndskrav mot gärningspersonen?

Om bevisningen inte ger någon grund för att fastställa ett skadeståndsansvar, eller om det skulle behövas ytterligare bevisning för att kunna fatta beslut om skadeståndsansvar och sådan bevisning går utöver vad som krävs för brottmålet.

Kan jag överklaga ett sådant beslut eller söka andra former av ersättning/gottgörelse?

Ja, ett brottsoffer kan överklaga ett sådant beslut.

Om brottsoffrets överklagande inte vinner bifall kan brottsoffret framställa sitt skadeståndskrav direkt mot gärningspersonen genom att senare väcka en civilrättslig talan mot honom eller henne.

Envar som har lidit en personskada orsakad av uppsåtligt våldsbrott eller ideell skada orsakad av vissa frihetsbrott och brott mot människans värdighet, eller brott som omfattar grymhet mot en närstående eller någon som står under ens vård, kan ansöka om skadestånd hos justitieministeriet. Offer för sådana brott har rätt till skadestånd även om domen, strafföreläggandet eller annat relevant beslut ännu inte har meddelats eller vunnit laga kraft. Detta under förutsättning att resultatet av utredningen eller den summariska utredningen hittills inte gett upphov till något rimligt tvivel om att en gärning har begåtts som utgör ett våldsbrott och som har tillfogat offret en personskada. När ansökan har lämnats in bedömer justitieministeriet om utredningsresultatet visar att de omständigheter som angetts kan ifrågasättas. Om tvivel föreligger kan skadestånd inte beviljas. En ansökan kan lämnas in på nytt när det är motiverat, t.ex. om utredningen försenas.

Om domstolen tilldömer mig skadestånd, hur ser jag till att domen mot gärningspersonen verkställs och vilken hjälp kan jag få för att se till att så sker?

Om gärningspersonen inte frivilligt fullgör de skyldigheter som domstolen ålagt honom eller henne i brottmålsprocessen får brottsoffret en exekutionstitel när domstolsavgörandet vinner laga kraft. Brottsoffret kan på grundval av exekutionstiteln kräva att domen mot gärningspersonen verkställs i form av ett indrivningsförfarande. I så fall kan brottsoffret ansöka om rättshjälp från en advokat.

Senaste uppdatering: 27/02/2023

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.